

ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ
ของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครั้งแรก

THE EFFECTS OF HEALTH PROMOTION PROGRAM ON HEALTH PROMOTING
BEHAVIOR OF PRIMIGRAVIDA ADOLESCENTS

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2556

วิทยานิพนธ์	ผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครรภ์แรก The Effects of Health Promotion Program on Health Promoting Behavior of Primigravida Adolescents
ชื่อนักศึกษา	นางกรรณา ประมูลสินทรัพย์
รหัสประจำตัว	524032
สาขาวิชา	การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ชนิดสองกลุ่มวัดก่อนและหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ ต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครรภ์แรก โดยใช้แนวคิดรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ (2006) กลุ่มตัวอย่าง คือหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครรภ์แรก จำนวน 40 ราย คัดเลือกอย่างเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดแล้วแบ่งเป็น 2 กลุ่มในจำนวนที่เท่ากัน คือกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพและกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามลักษณะส่วนบุคคล แบบประเมินพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นครรภ์แรก และโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพที่ประกอบด้วยแผนการสอนกลุ่มย่อย แผนการสอนรายบุคคลและครอบครัว คู่มือส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ตัวแบบด้านบวก และแผ่นซีดีเสียงสำหรับฝึกปฏิบัติการคลายเครียดของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน และตรวจสอบหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ ด้วยสถิติทดสอบค่าที่ (paired t-test) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ กับกลุ่มที่

ได้รับการดูแลตามปกติ ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ ด้วยสถิติทดสอบค่าที่ (independent t - test) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นแรก ทั้งรายด้านและโดยรวม หลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพเพิ่มสูงกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p - value < .001$ และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นแรกกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพทั้งรายด้านและโดยรวม หลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติเพียงอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p - value < .05$

คำสำคัญ : พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นแรก โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ

Thesis Title	The Effects of Health Promotion Program on Health Promoting Behavior of Primigravida Adolescents
By	Mrs. Karuna pramooolsinsup
Identification No.	524032
Degree	Master of Nursing Science (M.N.S.)
Major	Community Nurse Practitioner
Academic Year	2012

ABSTRACT

This quasi – experimental research type two group pretest - posttest design was aimed to examine the effect of health promotion program on health promoting behavior of primigravida adolescents. Pender health promotion program model (2006) was used as a guideline for promoting health behavior. The samples consisted of 40 teenage primigravidas who were equally assigned into either an experimental group or a control group by purposive sampling. The experimental group received the health promotion program, whereas the control group received regular nursing care activities. The instruments were used in the study included a personal questionnaire health, promoting behavior of primigravida adolescents assessment and health promotion program, composed of the health promoting behavior lesson plans, handbook, positive model and audio CD includes the practice of the department of health promoting behavior mental health association Ministry of Public Health. Content validity was examined by 3 experts and reliability test performed by Cronbach's alpha coefficient was at 0.92 data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and t – test statistic.

The results found that the health promoting behavior of primigravida adolescents both the side and total in the experimental group, after using the health promotion program was significantly higher than before at the p - value < .001 level and the health promoting behavior of

primigravida adolescents both the side and total in the experimental group, after using the health promotion program was significantly higher than those who received regular nursing care activities at the p - value < .05 level.

Key word: health promoting behavior, primigravida adolescents, health promotion program

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพยัคฆ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ เอกชัย โควาวิสารัช ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ครุรงค์ฤทธิชัย ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้คำแนะนำและคำปรึกษาอย่างจริงจัง พร้อมกระตุ้นเตือนและให้กำลังใจอันดียิ่งแก่ผู้ศึกษาเสมอมา จนกระทั่งการศึกษานี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้ศึกษาซาบซึ้งในความกรุณานี้และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ ดร.กนกพร นทีชนสมบัติ และ คุณมณีนรัตน์ อวยสวัสดิ์ ที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ โรงพยาบาลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ที่กรุณาให้ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลในการศึกษาค้างนี้

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง โรงพยาบาลสูงเนินที่กรุณาให้ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลในการศึกษาค้างนี้

ท้ายที่สุดขอขอบคุณอาจารย์ พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ทำงานทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวนามและขอขอบคุณครอบครัว สำหรับกำลังใจ คำแนะนำ และการให้ความช่วยเหลือตลอดมา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านสำหรับคำแนะนำ ความช่วยเหลือและไม่ตรีอันดียิ่งตลอดการศึกษา หากคุณงามความดีและสิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งหลายอันเกิดจากการศึกษาค้างนี้ ขอมอบแด่คณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่าแก่ผู้ศึกษาและบุคคลที่กล่าวนามข้างต้น ผู้ศึกษาจะนำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและการดำเนินชีวิตต่อไป

กรุณา ประมุขสินทรัพย์